

Handläggare: 2004-10-14

Anne Kemmler, tel 508 263 45

anne.kemmler@gfk.stockholm.se

Bodil Hammarberg, tel 508 265 24

bodil.hammarberg@gfk.stockholm.se

Region Innerstad

Park- och gatubyrån

Dnr: 03-683-1168

Till

Gatu- och fastighetsnämnden

Förnyelse av lindalléerna i Kungsträdgården. Reviderat genomförandebeslut

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden fattar reviderat genomförandebeslut i enlighet med detta tjänsteutlåtande.

2 Gatu- och fastighetsnämnden godkänner investeringsutgifter om ca 33,0 mnkr enligt detta utlåtande.

Olle Zetterberg

Göran Gahm

Mats Fager

SAMMANFATTNING

Kungsträdgårdens lindalléer håller på att förnyas. Första etappen är genomförd med lyckat resultat, den färdigställdes våren 2004. Den andra etappen pågår och avslutas våren 2005. Tredje etappen startar hösten 2005 och avslutas våren 2006. Sommaren 2006 är alla 285 lindar planterade. Kostnaden för utbytet av Kungsträdgårdens lindalléer beräknas till ca 33 mnkr jämfört med 25 mnkr enligt genomförandebeslut 2003-04-22. Investeringsramen för projektet utökas således jämfört med genomförandebeslutet med 8 mnkr.

De ökade kostnaderna jämfört med genomförandebeslutet beror framförallt på kostnadsökningar för entreprenaderna och träden, ökade kostnader i

samband med elarbeten och med ledningar i samband med trädens markbäddar. Åtgärder har tillkommit såsom försvarsarbeten för en ev kommande paviljong 4.

Programutredning för trädbytet finns på utlagt på internet i färg, under www.stockholm.se/gfk.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Politiska beslut

1997-09-16 beslutade GFN att godkänna kontorets förslag till förnyelse av alléerna i Kungsträdgården. Total kostnad för projektet var budgeterad till ca 17 mnkr.

2003-04-22 beslutade GFN enligt ett reviderat genomförandebeslut att förnyelsen av lindalléerna i Kungsträdgården kunde genomföras under tre år. Total kostnad för projektet var budgeterad till ca 25 mnkr.

Analys

Genomförda undersökningar av träden

På träden i Kungsträdgården har det genomförts ett flertal undersökningar under åren, delvis med hjälp av några av landets mest namnkunniga trädexperter och delvis med scanning av träden. Det som konstaterats är att träden som är planterade i slutet på 1860-talet, på grund av hård beskärning fått omfattande röt- och svampskador som gått djupt ner i stammarna. Cirka hälften av lindarna är nu fällda och man kan konstatera att de flesta av träden har som undersökningarna visat svåra rötskador, en del i stambasen och andra 3-4 m upp i de gamla beskärningspunkterna.

Bild 1. Grenborttagning som lett till rötskada

Bild 2. Stubbe från träd som fällts i östra allén

Framgångsrik plantering i östra allén

När den första etappen nu är färdigställd har det åter kommit in ljus i allén. Allékaraktären har förändrats och tillsammans med de nya paviljongerna bidrar det till att skapa ett öppet, luftigt och vänligt intryck för flanörerna som besöker Kungsträdgården och sitter ner en stund och njuter av grönska och sol. Även kvällstid är det ljusare i alléerna eftersom belysningen inte blir skymd av trädens kronor. Utbytet av träden har mötts av förståelse från medborgarna. Många uttrycker sin uppskattning över de nya träden. Lindsorten 'Rancho', som ersätter de gamla parklindarna, är mer långsamväxande. De blir inte heller lika breda som de gamla så att ljuset kan komma ner.

Bild 3. Den nyplanterade östra allén

Programutredning

En programutredning ligger till grund för bytet av lindarna i Kungsträdgården.

Totala antalet träd som kommer att planteras i tre etapper är 285 st. Varav 124 st redan har planterats.

Samråd

Programutredningen har tagits fram i samarbete med Kungsträdgården Park & Evenemang AB och Norrmalms stadsdelsförvaltning.

Konsekvenser*Tidplan*

Arbetet utförs i tre etapper.

Etapp 1 som är färdigställd omfattar 127 träd i östra allén.

Etapp 2 som startade i september 2004 omfattar 28 träd i östra allén och 55 träd i västra allén (Jussi Björlings allé).

Etapp 3 som startar hösten 2005 omfattar 58 träd i västra allén och 17 träd i allén längs med Hamngatan.

Etapperna utförs tre år i följd, där den första är avslutad och den andra har påbörjats, samtliga etapper skall vara klara till sommaren 2006.

Varje etapp pågår från 15 september och avslutas 15 april påföljande år (vissa arbeten får fortgå in i juni).

Under sommarsäsongen sker inga arbeten.

Arbetet kommer att bedrivas på följande vis: under hösten fälls befintliga träd och markarbeten utförs med bl a nya växtbäddar. Under våren planteras träden och markkompletteringar utförs.

Ekonomi

Kostnaden för utbytet av Kungsträdgårdens lindalléer beräknas till ca 33 mnkr.

Investeringsramen för projektet utökas således jämfört med genomförandebeslutet 2003-04-22 med 8 mnkr.

Skillnaden i kostnad från genomförandebeslutet 2003 beror på kostnadsökningar för entreprenaderna jämfört med tidigare kalkyl, ökade kostnader i samband med elarbeten och med ledningar i samband med trädens markbäddar. Åtgärder som inte var fastslagna tidigare har tillkommit såsom försvarsarbeten för en ev kommande paviljong 4.

Kostnaden för träden är högre jämfört med tidigare kalkyl.

Investeringsutgifterna för genomförandet beräknas totalt till ca 33 mnkr.

Fördelning enligt följande; program och projektering ca 2,7 mnkr och för byggledning, träd och entreprenadkostnader ca 30,3 mnkr. Utfallet över åren i löpande prisnivå framgår av följande tabell.

Mnkr	Ack t.o.m. 2003	2004	2005	2006	Senare	Totalt
Utgifter (-)	-9,0	-11,0	-9,2	-3,8	-	-33,0

Projektet inryms i gatu- och fastighetsnämndens investeringsplan 2004-2007.

-driftskostnader

Förslaget medför inga ökade driftskostnader, eftersom man idag har en relativt hög kostnad för beskärning av de dåliga lindarna som motsvarar kostnaden för uppbyggnadsbeskärning av de nya träden.

-risker

Öförsedda problem med ledningar i samband med grävning för trädens markbäddar kan resultera i tillkommande kostnader som är svåra att bedöma. Upptäckt av fornminnen under arbetets gång kan stanna upp projektet och påverka totalkostnaden. Om olika aktörer i Kungsträdgården inte visar nödvändig hänsyn vid transporter, uppställning av föremål t ex containers och bilar i samband med aktiviteter och arrangemang, kabeldragningar etc riskerar träden att skadas eller dö.

-träd

Träden till projektet anskaffas genom Riddersviks plantskola. Stamhöjd ca 2,5 m och total höjd ca 5m vid planteringstillfället, lika träden i östra allén.

Genomförande

Första etappen av trädbytet färdigställdes våren 2004.

Träden planteras i diken med skelettjord och förses med droppbevattning. Samma beläggning som finns i dag återskapas, smågatsten och betongplattor. Komplettering kommer att ske med gjutjärnsgaller runt stammarna. Ett kraftigt stamskydd är framtaget som placeras runt de träd som är särskilt utsatta.

Belysning och elförsörjning

Befintliga armaturer flyttas så att de får en placering mellan de nya träden. I samråd med evenemangsbolaget och i samband med schakt för träden läggs elledning med uttag i form av elpollare vilka kan betjäna de olika arrangemangen i parken. Detta görs för att inga kablar skall hängas i de nya träden.

Information

Informationen när man startar nya etapper görs i ett pressmeddelande. Informationstavlor står även uppställda i parken. En informationsfolder finns framtagen och lämnas ut till medborgare och intressenter.

Miljö

Förnyelsen av lindalléerna medför att Kungsträdgården kommer att bli ljusare, öppnare och tryggare. Förekomsten av honungsdagg på marken, byggnader och möbler kommer att minska.

Måluppfyllelse

Projektet innebär en viktig och positiv förnyelse av kanske Kungsträdgårdens viktigaste element, alléerna. Parkens innehåll och

utseende förändras över tiden, men den gröna ramen finns kvar som karaktärsskapare och kännetecken för Stockholms hjärta.

Tillgänglighet

Tillgänglighetsåtgärder kommer att vidtas vid de entréer till publika verksamheter som finns i parken. Kungsträdgården är som helhet en tillgänglig park.

Kontorets förslag/synpunkter

Kontoret föreslår att förnyelsen av Kungsträdgårdens lindalléer fortsätter enligt ovan beskrivna förslag.

SLUT